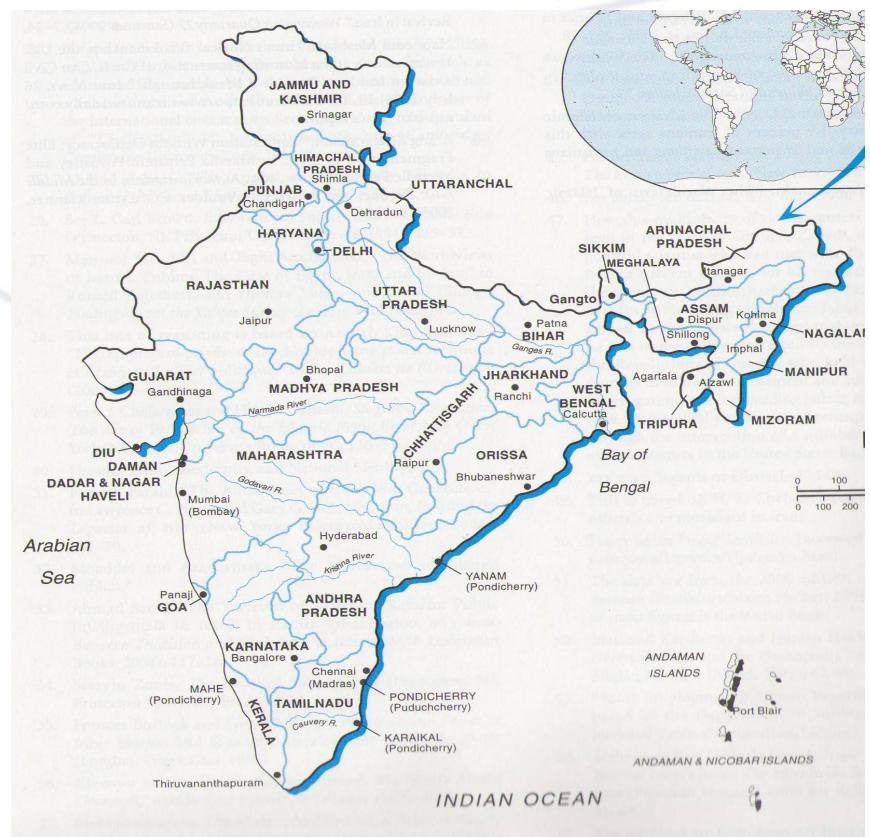

Politički sistem Indije

Savremeni politički sistemi II

Opšte karakteristike

- **Glavni grad:** New Delhi
- **Zvanični jezik:** Engleski, hindi, bengalski, telugu, marati, tamilski, urdu....
- **Stanovništvo:** 1.2 milijardi
- **Vazeci ustav:** 1950.
- **Šef države:** Ram Konvid
- **Šef vlade:** Nerendra Modi

Različitost identiteta

- **Religijska podjela** – hindu (više od 80%), muslimani (oko 11%), hrišćani (2.4%), Siki (2%) i ostali (oko 4%)
- **Kastinsko društvo** – 4 osnovne kaste:
 - Brahmani – sveštenici,
 - Kšatrije - ratnici,
 - Vajšije - trgovci,
 - Šudre – sluge, zemljoradnici, zanatlije
 - + “nedodirljivi” (parije, daliti) – afirmativna akcija
- **Jezička raznolikost (zvanični Hindi i Engleski)**
 - Indo-arijevska grupa jezika – oko
 - 64% stanovništva – samo 1/3 Hindi
 - Druidska grupa jezika – oko 23%
 - stanovništva

Istorijski pregled:

- Kameno doba 70,000–3300 pne
- Mehrgarh kultura 7000–3300 pne
- Civilizacija induske doline 3300–1700 pne
- Kasna Harappan kultura 1700–1300 pne
- Period Veda 1500–500 pne
- Gvozdeno doba 1200–300 pne
- Maha Janapadas • 700–300 pne
- Magadha imperija • 545–320 pne
- Maurya imperija • 321–184 BCE
- Srednje kraljevstvo 230 pne–1279 ne •
- Satavahana imperija • 230 pne – 199 ne
- Kushan imperija • 60–240 •
- Gupta imperija • 280–550 •
- Pala imperija • 750–1174 •
- Chola imperija • 848–1070
- Islamski Sultanati 1206–1596
- Delhi Sultanat • 1206–1526 •
- Deccan Sultanat • 1490–1596
- Hoysala imperija 1040–1346
- Kakatiya imperija 1083–1323
- Vijayanagara imperija 1336–1565
- Mughal imperija 1526–1707
- Maratha imperija 1674–1818
- Sikh Confederacija 1716–1849
- Britanska indija 1858–1947
- Moderna Indija od 1947.

Nasleđa britanskog kolonijalizma

- Od neformalne (do 1857.) do direktne uprave (1857-1947.)
- Institucionalno nasleđe:
 - parlamentarni sistem i federalizam
 - centralizovana administracija
- Ekonomsko i kulturno nasleđe:
 - saobraćajna infrastruktura
 - engleski jezik
 - školovana elita

Pokret za nezavisnost

- **Indijski Nacionalni Kongres (INC)**
 - borba za predstavništvo (1885-1906)
 - borba za nezavisnost (1906-1947)
 - Kombinacija – zahtjev za samoupravu i institucionalnu participaciju
- **Mohandas Karamchand Gandhi – Mahatma – Velika duša**
- **Strategija nenasilnog otpora – *satyagraha***

Pokret za nezavisnost

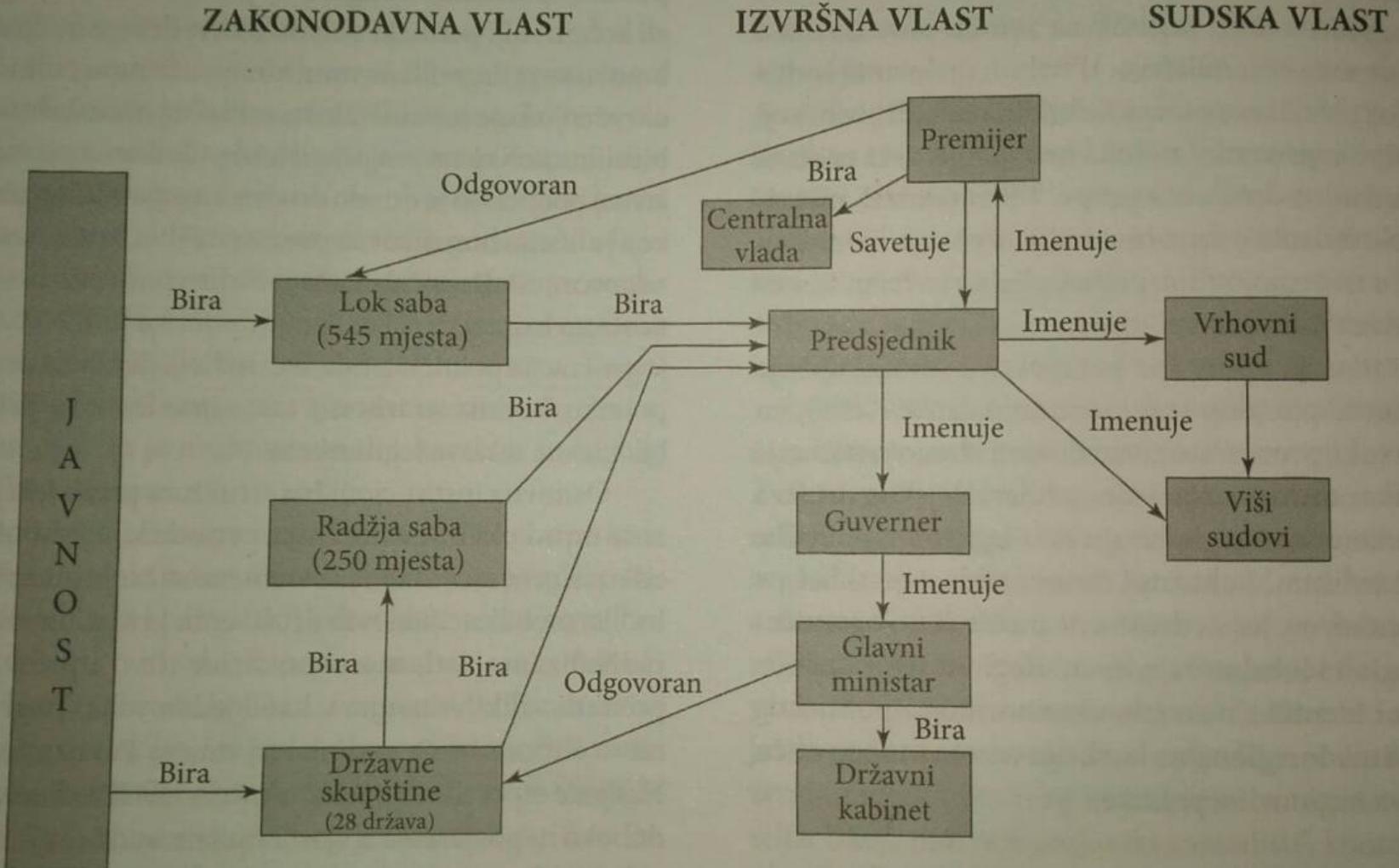
- Indijsko-muslimansko jedinstvo – jedna od osnovnih Gandijevih ideja
- “Porez na so” – Akt iz 1935 – biračko pravo sa 6 – 30 miliona (imovinski cenzus)
- **M. A. Jinnah** – stvaranje Pakistana
 - Masovna preseljenja stanovništva
 - Indijsko-pakistanski odnosi
- 1947. godine – nezavisnost Indije nakon 150 godina

Nehrouv “treći put”

- J. Nehru – prvi premijer nezavisne Indije (1950-64)
- Politički program na osnovu tri različita polja uticaja:
 - Liberalne demokratije i njenih instituc.
 - Sovjetskog model industrijalizacije
 - Ere hladnog rata
- Kombinacija kapitalizma i socijalizma u ekonomiji i politici
- Nesvrstanost u spoljnoj politici

Političke institucije pod Nehruom

- **Parlamentarna demokratija – Vestminsterski model**
- **Mješavina političko sistema Britanije i SAD**
- **Uspješan razvoj u demokratiju:**
 - Profesionalna birokratija
 - Nesvrstanost – okretanje unutrašnjim pitanjima

Politička struktura indijske državne vlasti

DIJAGRAM 17.2

Izvršna vlast

- Predsjednik Republike sa formalnim ovlašćenjima (po ugledu na Britaniju)
- Vlada odgovorna Donjem domu (Lo Sabha) vodi politiku zemlje
 - Predsjednik imenuje premijera
 - Vanredna ovlašćenja koja moraju biti potvrđena u roku od 2 mjeseca
- Petogodošnji mandat vlade i predsjednika

Izbori za predsjednika

- Predsjednika bira koledž elektora:
 - Članovi oba doma i državnih skupština
 - Sastoji se 777 poslanika i 4120 predstavnika regiona
 - Različita "težina" glasova
 - "Vrijednost" glasova uređena na način da nacionalni i regionalni poslanici imaju istu težinu
 - Sistem jednog prenosivog glasa (proporcionalni)

Izborni sistem

- Glasa se preferencijalno – birači rangiraju kandidate
- Ukoliko nijedan kandidat ne osvoji većinu iz obračuna se uklanja kandidat sa najmanje glasova – i druga preferencija tih birača se dodaje ostalim kandidatima
- **Prednosti:** visok stepen proporcionalnosti, potreba za glasovima simpatizera drugih partija, dostupno više opcija
- **Mane:** previše kompleksan, stepen proporcionalnosti zavisi od partijskog sistema, unutarpartijsko nadmetanje dovodi do podjela

Izvršna vlast

- **Vlada odgovorna Donjem domu (Lo Sabha) vodi politiku zemlje**
 - Predsjednik imenuje premijera
 - Premijer je veza između ministarstava i predsjednika
 - Premijer siguran dok ima većinu
 - U slučaju poraza na važnim pitanjima i gubitka povjerenja mora podnijeti ostavku
 - Kabinet pruža podršku premijeru – daje autoritet vladu
 - Dovedeno u pitanje u toku vladavine Indire Gandhi

Zakonodavna vlast

- Dvodomni parlament (**Rajya Sabha** – gornji dom i **Lok Sabha** – donji dom)
 - **Lok Sabha** (545 članova, 543 izabranih prostim većinskim sistemom u jednočlanim izbornim jedinicama, 2 postavljena od strane predsjednika da predstave anglo-indijsku zajednicu)
 - **Lok Sabha** – petogodišnji mandat, mogućnost raspuštanja od strane predsjednika na predlog premijera
 - **Rajya Sabha** (250 članova, 12 nominuje predsjednik, ostala raspodjela proporcionalno, delegirano), mandat – 6 godina, izbori na 2
- Zakonodavni proces – kao britanski
- Manje discipline – cross party voting

Sudska vlast

- Vrhovni sud ima prvostepenu i isključivu nadležnost federalnih i regionalni vlasti
- Djeluje kao apelacioni sud u građanskim i krivičnim slučajevima ukoliko slučaj otvara važno pravno pitanje
- Tumač i čuvar Ustava – ostali zakoni se moraju uskladiti
- Sudska kontrola manja nego u SAD, ali Vrhovni sud može poništiti amandman
- Autoritetu naštetila Indira Gandhi (1975-1977)

Federalizam

- Centralizovani federalizam - 28 država i 6 autonomnih oblasti
- Razlike u odnosu na SAD:
 - Države nemaju zasebne ustave (izuzetak Džamu i Kašmir)
 - Mogući prenos ovlašćenja sa država na federalnu vladu
 - Predsjednička postavljenja državnih guvernera
 - Direktna predsjednička uprava u “kriznim” državama (član 356 Ustava)
 - Pretpostavka zakonodavne nadležnosti u korist centralnog parlamenta

Sistem sa dominantnom partijom

- Dominacija Kongresne stranke 1952-77.
- Opšte pravo glasa 1952. godine
- Od 45-48% glasova = 54-79% mandata
- Od pokreta za nezavisnost do birokratizovane mašinerije za izbore
- Složena klijentelistička mreža podrške - države, regioni, nacije, kaste
- Poslednji duži period na vlasti 1980-89.

Ostale partija

- **Baratija Džanata Partija**
 - Indijski nacionalizam
- **Komunistička partija**
 - Osnovana 1927. i jedna od najstarijih na svijetu
 - Rascjep u odnosu na politiku u Kini

University of Montenegro

545

